

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 32365/20

Mehmet Ali AYBEK/TÜRKİYE

ve 20 diğer başvuru

(ekteki listeye bakınız)

Başkan

Jovan Ilievski,

Hâkimler

Péter Paczolay,

Juha Lavapuro

ve Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Dorothee von Arnim'in katılımıyla
2 Haziran 2026 tarihinde Komite olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları
Mahkemesi (İkinci Bölüm),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin
Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, ekli
tabloda yer alan başvuranlar ("başvuranlar") tarafından tabloda belirtilen
çeşitli tarihlerde Mahkemeye yapılan başvuruları;

Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi (adil yargılanma hakkı) ve Sözleşme'nin 7.
maddesi (kanunsuz ceza olmaz) kapsamındaki şikâyetlerin, Türkiye
Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi eski Başkanı Hacı Ali

Açıkgül tarafından temsil edilen Türk Hükümetine (“Hükümet”) bildirilmesine dair verilen kararı;

Tarafların görüşlerini dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakereler sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

DAVA KONUSU

1. Başvuru başvuranların, Türk makamlarınca 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye’de gerçekleşen darbe teşebbüsünün arkasında olduğu kabul edilen ve “*Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması*” (bundan sonra metinde “FETÖ/PDY” olarak anılacaktır) olarak adlandırılan silahlı terör örgütüne üye olma suçundan cezaya mahkûm edilmesine ilişkindir.

2. Başvuranlar tarafından verilen bilgilere göre, başvuranlar, diğer hususların yanı sıra, ulusal mahkemelerin yalnızca FETÖ/PDY mensupları tarafından kullanıldığını kabul ettiği ve tek başına bir kişinin FETÖ/PDY’nin hiyerarşik yapılanmasında yer aldığını ispatlamak için yeterli delil teşkil ettiği sonucuna vardığı şifreli mesajlaşma uygulaması ByLock’u kullandıkları iddiasına dayanılarak mahkûm edilmişlerdir (mevcut başvurularla ilgili daha geniş kapsamlı ulusal arka plan ve bağlam açısından bk. *Yüksel Yalçınkaya/Türkiye* [BD], no. 15669/20, §§ 10-22 ve 108-40, 26 Eylül 2023).

3. Başvuranlar, istinaf sürecinin ardından, mahkûmiyetlerine ilişkin şikâyetleri kapsamında, nihai bir iç hukuk yolu olan Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru mekanizmasından yararlanmışlardır (bk. *Uzun/Türkiye* (k.k.), no. 10755/13, §§ 52-71, 30 Nisan 2013). Anayasa Mahkemesi, başvuranların bireysel başvurularını reddetmiştir ve bu kararlar, çeşitli tarihlerde başvuranlara ya da temsil edildikleri takdirde temsilcilerine tebliğ edilmiştir (aşağıda yer alan ekli tabloya bakınız).

4. Başvuranlar esasen FETÖ/PDY üyeliğinden yargılanmalarının ve mahkûm edilmelerinin Sözleşme’nin 7. maddesi kapsamındaki kanunsuz

ceza olmaz ilkesini ve/veya Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi kapsamındaki adil yargılanma hakkını ihlal ettiğinden şikâyet etmektedirler.

MAHKEMENİN DEĞERLENDİRMESİ

5. Mahkeme, başvuruların konuları bakımından benzer olduklarını göz önünde bulundurarak, bunları tek bir kararda müştereken incelemeyi uygun görmektedir.

6. Hükümet, Mahkemeye sunduğu görüşlerinde, bazı başvuranların Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen süreye uymadıklarını ileri sürmüştür. Mahkeme ayrıca, 35. maddenin 1. fıkrasında öngörülen başvuru süresi sınırının bir kamu düzeni kuralı olduğunu ve dolayısıyla, Hükümet bu itirazı ileri sürmemiş olsa bile, bu kuralı resen uygulamaya yetkili olduğunu bir kez daha vurgulamaktadır (bk. *Sabri Güneş/Türkiye* [BD], no. 27396/06, §29, 29 Haziran 2012).

7. Mahkeme, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen süre kuralının uygulanmasına ilişkin içtihatlarında ortaya konan genel ilkeler konusunda, *Lopes de Sousa Fernandes/Portekiz* davasına atıfta bulunmaktadır ([BD], no. 56080/13, §§ 128-32, 19 Aralık 2017, bu kararda yer alan diğer atıflar).

8. Mahkeme, küresel COVID-19 salgınının patlak verdiği dönemde, Mahkeme Başkanı tarafından açıklanan istisnai tedbirlere dayanarak, söz konusu krizin gerçeklerini yansıtmak amacıyla olayların meydana geldiği tarihte uygulanan altı aylık sürenin hesaplama yöntemini uyarladığını hatırlatmaktadır (bk. *Saakashvili/Gürcistan* (k.k.), no. 6232/20 ve 22394/20, § 49, 1 Mart 2022). Buna göre Mahkeme, Mahkeme Başkanının kararlarında belirtilen süre içinde (16 Mart ile 15 Haziran 2020 tarihleri dâhil olmak üzere) altı aylık bir takvim süresinin ya başlamış olması ya da sona ermesi durumunda, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası kapsamındaki altı aylık kuralın istisnai olarak toplam üç takvim ayı süreyle askıya alınmış

sayılacağına hükmetmiştir (bk. yukarıda anılan karar, §§ 52-59; ayrıca bk. *Masse/Fransa* (k.k.), no. 47506/20, §§ 29-31, 25 Mart 2025).

9. Mahkeme ayrıca, 35. maddenin 1. fıkrasında başvuruların yapılması için belirlenen sürenin, daha sonra 15. No.lu Protokol'ün ("Protokol") 4. maddesi uyarınca altı aydan dört aya indirildiğini belirtmektedir. Protokol'ün 1 Ağustos 2021 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra altı aylık bir geçiş döneminin ardından, yeni süre sınırı 1 Şubat 2022 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır (bk. *Orhan/Türkiye* (k.k.), no. 38358/22, §§ 24-44, 6 Aralık 2022).

10. Mahkeme, bu davadaki başvuranların şikâyetlerini 27 Mayıs 2020 ile 7 Aralık 2022 tarihleri arasında çeşitli tarihlerde Mahkemeye sunduklarını gözlemlemektedir. Bu başvuru tarihleri, altı aylık süre sınırının dışında kalmıştır; ya da 31 Ocak 2022 tarihinden sonra 35. maddenin 1. fıkrası anlamında nihai kararın verildiği başvurular söz konusu olduğunda (bk. yukarıda 9. paragraf), değiştirilmiş haliyle Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen dört aylık süre sınırının da dışında kalmıştır; bu durum, küresel pandeminin ortaya çıkması üzerine alınan istisnai tedbirler dikkate alındığında bile geçerlidir (bk. yukarıda 8. paragraf; ayrıca başvuranlar hakkında verilen Anayasa Mahkemesi nihai kararlarının tebliğ tarihleri ve riayet edilmeyen belirli süre sınırı için ekte yer alan tabloya bakınız).

11. Buradan, mevcut başvuruların süresi geçtikten sonra yapıldığı ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 1 ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliğiyle,

Başvuruların birleştirilmesine;

Başvuruların kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

AYBEK/TÜRKİYE VE DİĞER BAŞVURULARA İLİŞKİN KARAR

İşbu karar, İngilizce dilinde tanzim edilmiş olup, 25 Haziran 2026 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Dorothee von Arnim
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Jovan Ilievski
Başkan

AYBEK/TÜRKİYE VE DİĞER BAŞVURULARA İLİŞKİN KARAR

EK

Dava listesi:

No.	Başvuru no.	Dava adı	Anayasa Mahkemesi kararının tebliğ edildiği tarih	Başvuru tarihi	Uyulmayan süre sınırı	Başvuran Doğum yılı İkamet adresi Uyuğu	Temsilcisi
1.	32365/20	Aybek/Türkiye	30.05.2019	27.05.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 7)	Mehmet Ali AYBEK 1970 Kütahya Türk	Serda AYBEK
2.	32506/20	Topaloğlu/Türkiye	14.01.2020	29.07.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Mahmut TOPALOĞLU 1979 Kocaeli Türk	Mehmet ÇAVDAR
3.	32701/20	Yulcu/Türkiye	23.12.2019	21.07.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Cesim YULCU 1991 Ağrı Türk	M. Sani BİNGÖLBAL LI
4.	36249/20	Toprak/Türkiye	23.12.2019	6.08.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Recep TOPRAK 1975 Muğla Türk	Sinan DAĞ
5.	38911/20	Arman/Türkiye	6.01.2020	31.08.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Abdi ARMAN 1983 Kütahya Türk	Hamdi ZONTUR
6.	40676/20	Eğilmez/Türkiye	14.01.2020	7.09.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	İdris EĞİLMEZ 1971 Antalya Türk	
7.	41980/20	Kul/Türkiye	11.01.2020	4.09.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Şenol KUL 1977 Kocaeli Türk	Enes ARDA
8.	43197/20	Yörük/Türkiye	12.02.2020	24.09.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Hasan YÖRÜK 1973 Bursa Türk	Yakup GÖNEN
9.	43451/20	Söyler/Türkiye	23.12.2019	4.09.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Murat Cem SÖYLER 1974 İstanbul Türk	Eslem Feyza YAPRAK

AYBEK/TÜRKİYE VE DİĞER BAŞVURULARA İLİŞKİN KARAR

No.	Başvuru no.	Dava adı	Anayasa Mahkemesi kararının tebliğ edildiği tarih	Başvuru tarihi	Uyulmayan süre sınırı	Başvuran Doğum yılı İkamet adresi Uyuğu	Temsilcisi
10.	45446/20	Saygın/Türkiye	23.01.2020	3.09.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Üzeyir SAYGIN 1974 Kayseri Türk	
11.	47644/20	Karatay/Türkiye	2.02.2020	20.10.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Mustafa KARATAY 1971 Trabzon Türk	Bilal AKBIYIK
12.	48924/20	Kaya/Türkiye	10.02.2020	27.10.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Recep KAYA 1981 Karabük Türk	Tayfun ÖZSOY
13.	50829/20	Yetiş/Türkiye	1.02.2020	3.10.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Mehmet YETİŞ 1979 Niğde Türk	Fuat ÖZGÜL
14.	51220/20	Bulut/Türkiye	3.03.2020	30.10.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Ömer BULUT 1986 Erzurum Türk	Muhammed YILDIRIM
15.	239/21	Karaarslan/Türkiye	4.03.2020	27.11.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Ali KARAARSLAN 1981 Kütahya Türk	Süleyman KARTAL
16.	3058/21	Araz/Türkiye	5.02.2020	14.12.2020	Altı aylık süre sınırı (bk. § 8)	Mehmet Emin ARAZ 1979 Van Türk	Cihan MACİT
17.	6463/21	Pehlivan/Türkiye	20.12.2019	13.01.2021	Altı aylık süre sınırı (bk. §§ 7-8)	Orhan PEHLİVAN 1975 Samsun Türk	Osman MEŞE
18.	12992/21	Güneş/Türkiye	21.06.2020	18.02.2021	Altı aylık süre sınırı (bk. § 7)	Muzaffer GÜNEŞ 1975 Ordu Türk	Muhammed Mustafa GÜRSOY
19.	15493/21	Cingöz/Türkiye	12.09.2020	15.03.2021	Altı aylık süre sınırı (bk. § 7)	Mustafa CİNGÖZ 1971	Metin POLAT

AYBEK/TÜRKİYE VE DİĞER BAŞVURULARA İLİŞKİN KARAR

No.	Başvuru no.	Dava adı	Anayasa Mahkemesi kararının tebliğ edildiği tarih	Başvuru tarihi	Uyulmayan süre sınırı	Başvuran Doğum yılı İkamet adresi Uyuğu	Temsilcisi
						Kayseri Türk	
20.	17166/22	Koç/Türkiye	17.11.2020	24.03.2022	Altı aylık süre sınırı (bk. § 7)	İbrahim KOÇ 1976 Kütahya Türk	Mehmet ÇAVDAR
21.	10/23	Baş/Türkiye	3.08.2022	7.12.2022	Dört aylık süre sınırı (bk. §§ 9-10)	Sabahattin BAŞ 1952 Kütahya Türk	Hatice BAŞ